

EÖTVÖS LÓRÁND TUDOMÁNYEGYETEM
ÁLLAM- ÉS JOGTUDOMÁNYI KAR
DOKTORI ISKOLA

**A FAIR ELJÁRÁS KÖVETELMÉNYÉNEK ÉRVÉNYESÜLÉSE A BÜNTE-
TŐELJÁRÁSBAN**

Doktori Értekezés Tézise

DR. ANGYAL-SZŰRÖS LÁSZLÓ

TÉMAVEZETŐ:

DR. HOLÉ KATALIN VALÉRIA
EGYETEMI DOCENS

BUDAPEST
2026

I. A kitűzött kutatási feladat összefoglalása – kutatási cél

A fair eljárás követelménye a modern büntetőeljárás egyik meghatározó alapelve. Holé Katalin azt írja, hogy a büntetőeljárás alapelvei *közrehatnak a büntetőeljárási jog részletszabályainak megvalósulásában, azok értelmezésében és alkalmazásában, továbbá támaszpontul szolgálnak a büntetőeljárás és a büntetőeljárási jog továbbfejlesztésénél.*¹ Ha azonban megvizsgáljuk a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) Alapvető Rendelkezéseit, nem találjuk köztük expressis verbis a fair eljárás követelményét. Az alapelvre vonatkozóan az eljárási kódex egészét érintően kifejezetten csupán a preambulum tartalmaz utalást, amikor rögzíti, hogy az Országgyűlés a Büntető Törvénykönyv, illetve a nemzetközi jog által büntetendő bűncselekmények elkövetőinek – többek között - a tisztességes eljáráshoz való alapvető jog érvényesülését biztosító, hatékony és észszerű határidőn belül lefolytatott eljárásban történő felelősségre vonása céljából alkotja meg a törvényt.

Ehhez képest a szakirodalom, az alkotmánybíróági és bíró gyakorlat, a nemzetközi és az európai jog, valamint az ezt értelmező nemzetközi fórumok nem hagynak kétséget afelől, hogy a fair eljárás követelménye széleskörű és a büntetőeljárás egészét részleteiben meghatározó elvárás. A tartalom és a forma közötti e látszólagos disszonancia vezetett arra, hogy megvizsgáljam, hogy a büntetőeljárás keretében pontosan mit is jelent a fair eljárás követelménye. Mi az az elvárás ezzel kapcsolatban, mely az elmélet által alátámasztott vagy vitatott, illetve, ami ehhez képest a gyakorlatban érvényesül. Véleményem szerint ennek a jelentősége abban áll, hogy a büntetőeljárást meghatározó alapelvek kapcsán a fogalmak nem maradhatnak homályban, hivatkozásuk nem merülhet ki abban a megközelítésben, hogy a rájuk általánosságban alapított érveléssel próbáljuk alátámasztani az álláspontunkat. Ehhez azonban fel kell tárnunk, hogy az érvényesített alapelv, ebben az esetben a fair eljárás követelménye pontosan milyen keretek között, milyen tartalommal és mi célból érvényesül.

A fentiek alapján a kutatás elsődleges célja annak feltárása volt, hogy mit jelent konkrétan a Be. preambulumban megfogalmazott tisztességes eljárás követelménye. Ennek megválaszolásához álláspontom szerint meg kellett vizsgálni az irányadó alkotmánybíróági, nemzetközi emberi jogi és uniós jogon alapuló gyakorlatot, majd ezek szintetizálása mellett a megfogalmazott elvárásokat

¹ Holé Katalin: A büntetőeljárás alapelvei – in. Büntetőeljárási Jog I. (szerkesztette: Hack Péter) – ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 2024., 83.o.

a nemzeti jogra vetítve fel kellett tární a bírói gyakorlatban érvényesülő tényleges tartalmat. Ennek különös élt ad a Kúria Bt.I.1641/2024/9. számú precedens értékű határozatának [45] bekezdésében foglalt iránymutatás is. Eszerint a tisztességes eljárásnak, mint alkotmányos jog érvényesülésének a követelménye is mindenekelőtt az eljárási törvény rendelkezéseinek megtartását jelenti, természetesen az eljárási szabályok értelmezésekor irányadó, az Alaptörvény 28. cikke által előírt értelmezési szempontrendszer figyelembevételével. Ez azonban nem jelenti azt, hogy a tételes törvényszöveggel ellentétes vagy azt kiegészítő, attól elrugaszkodó jogértelmezés is adható az adott normának, pusztán alapelvekre vagy a törvény céljára hivatkozással. Ez ugyanis nem a jogszabály értelmezését, hanem annak módosítását, kiegészítését eredményezné, ami nem a jogalkalmazó, hanem a jogalkotó feladata. Így tehát a Kúria szerint is meghatározó jelentőségű, hogy megfelelően feltárjuk, értelmezzük és az eljárási törvényre alkalmazzuk a tisztességes eljárás követelményének az elvi tételét.

Ez a felvetés ugyanakkor önmagában több alcélt fogalmazott meg. Egyrészt a tisztességes eljárás elemzésén keresztül nem volt mellőzhető annak a kérdésnek a megvizsgálása, hogy a nemzetközi emberi jog és az uniós jog által meghatározott elvárások miként érvényesülnek a nemzeti jogban és gyakorlatban. Ez a gondolatmenet elvezetett ahhoz a kérdéshez is, milyen kapcsolat van egyáltalán a nemzetközi jog és az uniós szabályrendszer között, és az általuk behatárolt, akár egymással konkuráló elvárások a tisztesség eljárás elvét érintően miként oldhatók fel a nemzeti jogrendszer szabályaiban. Az uniós joggal kapcsolatos gondolkodás, nagyrészt a szervezet kialakulásának történelmi és strukturális jellegzetességeiből fakadóan, sokáig a normarendszer meghatározó elemének a gazdasági együttműködést és az ehhez tartozó civilisztika területét érintő jogharmonizációt tartotta. A tisztességes eljárás elvének jelen vizsgálata során azonban érdemesnek gondoltam megvizsgálni, hogy tartható-e az az álláspont, mely a büntetőeljárást érintően az uniós normarendszernek csupán másodlagos szerepet szán, vagy éppen, hogy az alapelvekkel kapcsolatos uniós joggyakorlat révén a büntetőjog és a büntetőeljárási jog is a szorosabb integráció útjára lépett.

Másrészt jogalkalmazóként egyre több esetben szembesültem azzal, hogy a büntetőeljárás határon átnyúló elemet tartalmaz. A globalizáció, a gazdasági együttműködés nemzetközivé válása, a polgárok szabad mozgásának kiteljesedése és ehhez mérten a bűnözés szervezettségének komplexebb és határon átnyúlóvá válása egyre gyakrabban kívánja meg, hogy a nemzeti jogalkalmazók a bűn-

ügyi együttműködés eszközéhez nyúljanak. Talán nem túlzás azt állítani, hogy mára már a nemzetközi és az európai bűnügyi együttműködés a büntetőeljárás egészének gyakori és integráns része. A nemzeti jogrendszerek, még az uniós jogharmonizáció mellett is azonban számos sajátos kulturális és történeti jellegzetesség által meghatározott elemmel bírnak. Ezért fontos megtalálni azokat a közös pontokat, melyek platformon nyújtanak a bűnügyi együttműködés érvényesülésének. E körben meghatározó jelentőségűnek tételeztem a tisztességes eljárás szerepének a feltárását, hiszen ez olyan alapelv, melynek gyökerei az európai kultúrkör közös alkotmányos hagyományai-ban találhatók. Ez ugyanakkor felvetette annak a kérdését is, hogy ugyanazt jelenti-e a tisztességes eljárás követelménye a büntetőeljáráson belül a befelé irányuló, tehát a nemzeti jogot értelmező és a kifelé ható, tehát a bűnügyi együttműködésben érvényesülő szabályrendszerben.

Végül szeretném hangsúlyozni, hogy a dolgozat a fenti célok mentén elsődlegesen nem a magyar büntetőeljárás egy-egy intézményének a teljes szabályrendszerét kívánta bemutatni és elemezni, hanem éppen ellenkező irányból, a tisztességes eljárás elvének érvényesülése szempontjából vizsgálta e jogintézmények gyakorlati tartalmát. Vagyis lényegében arra a kérdésre kereste a választ, hogy mit is jelent a tisztességes eljárás követelménye a büntetőeljárásban.

II. A kutatás módszertana, az elvégzett vizsgálatok, elemzések leírása

A kutatásom módszertanának egyik meghatározó elemét képezte a jogszabáylelemző módszer alkalmazása, mely kiindulópontot szolgáltatott azzal kapcsolatban, hogy a tisztességes eljárás elve a büntetőeljárás szabályrendszeréből kiindulva hogyan határozható meg a magyar, a nemzetközi és az európai jogrendszer egészét érintően.

A fentiek alapján szükségessé vált az alapelv történeti ívének feltárása, és a jogtörténeti vizsgálódás módszerén keresztül annak bemutatása, milyen történeti-filozófiai körülmények vezettek egyáltalán az alapelv mai értelméhez. Ehhez kapcsolódóan nem volt mellőzhető a fogalom elemzés módszerének alkalmazása sem, mely különösen azért bírt jelentőséggel, mert a fair eljárás követelménye valójában egy olyan gyűjtőfogalomnak bizonyult, melyből számos egyéb meghatározó, sokszor mind a gyakorlatban mind a jogirodalomban önállóan is megjelenő elv származik.

Miként arra a téma kiválasztásával kapcsolatos gondolatokban már utaltam, a fair eljárás követelményének alapjaiban hangsúlyos a nemzetközi és az európai jog. Ebből következett, hogy a kutatás gerincét adta az Emberi Jogok Európai Bírósága (a továbbiakban: EJEB, Strasbourgi Bíróság vagy Bíróság), valamint az Európai Unió Bírósága (a továbbiakban EUB vagy Luxembourggi Bíróság) joggyakorlatának elemzése, és ezekkel kapcsolatban a nemzeti jogra vetített módon is a jogösszehasonlító módszer alkalmazása.

A kutatás fenti nemzetközi eleme alapján a dolgozatban nemcsak a magyar szakirodalom témával kapcsolatos gondolatait igyekeztem feltárni, hanem határozottan építettem a nemzetközi szerzők műveire, elsődlegesen az angol, a francia és a német szakirodalom témával kapcsolatban elérhető munkáira. A szakirodalmi kutatás kapcsán szeretném kiemelni az Európai Jogi Szaktanácsadói Hálózat keretében végzett tudományos és kutatási tevékenységet, illetve a hálózat által elkészített művek elemzését és beépítését. Ezek az interneten korlátozottan elérhető blogbejegyzések és műhelytanulmányok jelentős inspirációt és alapot nyújtottak a téma európai jogi és nemzetközi kutatásának.

A fentiek alapján megfogalmazott tételeket a magyar joggyakorlatra vetítve vizsgáltam, így a Kúria és az Alkotmánybíróság gyakorlatának elemzése és összehasonlítása szintén a kutatási módszer részét képezte.

A bünyügyi együttműködéssel foglalkozó rész joggyakorlatelemzésen alapul. Ezzel kapcsolatban hangsúlyozni kívánom, hogy a vizsgált ügyekben a Fővárosi Törvényszék Nemzetközi Csoportjának kizárólagos hatásköre és illetékessége van, mely szinte példa nélküli lehetőséget nyújtott arra, hogy egy-egy jogintézmény érvényesülése kapcsán a bírói gyakorlatot annak egységessége szempontjából elemezhessem. Ennek további nyomatékot ad az a tény, hogy a bírósági határozatok ezen ügykörben anonimizált formában sem jelennek meg, és az eljárási szabályok révén felülvizsgálat tárgyát nem képezik. Ezért a bírói gyakorlat megismerésének lehetősége e területen az átlakhoz képest is szűkebb, melyet e kutatás némileg enyhíteni céloz.

Végül a fenti módszerek mellett elvégzett vizsgálódás eredményeit visszavetítettem a szabályrendszer és a gyakorlat jelenleg hatályos és alkalmazott elemeire, mely alapján de lege ferenda megállapítások sem voltak mellőzhetők. Ezek jellemzően az uniós jog átültetésének hiányából vagy nem megfelelő módjából fakadó kritikai megfogalmazások voltak.

III. A tudományos eredmények rövid összefoglalása, a hasznosítás lehetőségei

1.)

A processzuális igazságosság elvének előretörésével és ezzel a vegyes rendszerű büntetőeljárás kódexek elterjedésével a tisztességes eljárás elve a büntetőeljárás meghatározó alapelvevé vált. Hiszen a bíróságok az eljárásaik során nem közvetlenül az objektív valóság feltárására, hanem közvetett módon arra koncentrálnak, hogy működésükkel ahhoz a leghatékosabb formai kereteket biztosítsák, amelyben az eljárás valamennyi résztvevője bebizonyíthatja és érvényre juttathatja a maga igazát.² Ebből a szempontból a fair eljárás követelménye egyben társadalmi elvárás is, hiszen biztosítja, hogy a jogkereső közönség, a büntetőeljárással érintett személyek valóban azt láthassák, hogy igazságot szolgáltatottak. Az alapelv egyben a büntetőhatalmát gyakorló állammal szembeni korlát is. Az objektív igazság elvén álló inkvizitórius megoldás, mely az igazság kiderítése okán szinte korlátlan felhatalmazást ad az államnak és szerveinek, a mai emberi jogi és joguralmi gondolkodás fényében már nem tartható. A tisztességes eljárás így a polgárok alapvető jogait is körbe bástyázza az állami hatalom beavatkozásával szemben. Ezért nemcsak jogtörténetileg, hanem jelen, modern értelmében is erősen hat rá az alapjogi, akár nemzeti, akár nemzetközi gondolkodás.

2.)

Az alapjogi jellege okán a tisztességes eljárás követelménye egyes részjogosítványain keresztül nemcsak a terhelt vonatkozásában értelmezhető, hanem az eljárása más szereplői, például a sértett kapcsán is lényeges elemekkel érvényesül. Véleményem szerint ez is abból következik, hogy a mai értelemben vett tisztességes eljárás nemcsak a büntetőeljárás szabályaiból fejlődött ki, hanem elvének erős emberi jogi alapjai vannak. A polgári jogok garanciális szabályként védő jelleg pedig nemcsak a terhelt fogalmához kapcsolódhat.

² Kúria: Az ítéleti bizonyosság elméleti és gyakorlati kérdései; Összefoglaló vélemény, Budapest, 2017. 32.o. https://kuria-birosag.hu/sites/default/files/joggyak/osszefogl_velemen_y_iteleti_bizonyossag.pdf (utolsó letöltés: 2026. május 3.).

3.)

A tisztességes eljárás követelménye nemzeti szinten is az európai jogvédelmi mechanizmus keretrendszerében érvényesül, melynek két regionális meghatározó intézménye az EJEB és az EUB. Azt is kimutatható volt ugyanakkor, hogy még a regionális európai térség vonatkozásában sem egységes ez az alapjogvédelmi keretrendszer. Azt azonban megállapíthattuk, hogy az uniós jogon keresztül a strasbourgi esetjog is egyre jobban érvényesül, ráadásul az uniós előzetes döntéshozatali mechanizmus révén már nemcsak post facto módon. Emellett a részes államok szuverenista megközelítését is áttörte az EUB erga omnes jellegű döntéshozatala, mely így nem köti a strasbourgi esetjogot sem az adott államhoz tartozó jogsértés okán levont elvi következtetés kikényszerítésében. A tisztességes eljárás követelményének értelmezése a büntetőjogot érintő strasbourgi és luxembourgi esetjog kapcsán tehát jelentős, mely így a nemzeti joggal kapcsolatos elméleti és gyakorlati kereteket is alapvetően meghatározza.

4.)

A tisztességes eljárás fogalma nem egyfajta generálklauzula révén, hanem az irányadó jogszabályok és a gyakorlat által kimunkált részjogosítványokon keresztül érvényesül. E részjogosítványok jellege és a rájuk vonatkozó alkotmányos, nemzetközi, európai és büntetőeljárás szabályok jellege jól tükrözi, hogy a fair eljárás alapelve a büntetőeljárásban nem egy távoli, formális elvárás, hanem a büntető igazságszolgáltatás egészét meghatározó, a legalapvetőbb szabályoktól a legtechnikaibb részletekig ható követelmény. A bemutatott részletszabályok alapján állítható, hogy a fair eljárás követelményének érvényesítése valóban nem szakad el az eljárási jog és az eljárási kódex tételes szabályaitól. Az azzal kapcsolatos gondolkodás nem, vagy nem elsődlegesen jogalkotói, hanem kifejezetten jogalkalmazói feladat. Egyrészt meg kell találni, hogy az adott eljárás adott helyzetében mit vár el a fair eljárás követelménye, másrészt viszont a részjogosítványokat, és ezen keresztül az egyes részletszabályokat a tisztességes eljárás keretrendszerében kell vizsgálni. Bármely technikai szabály megsértése, lehet akármennyire relatív, a tisztességesség vizsgálatának mérlegen nem hagyható figyelmen kívül. Mivel a fair eljárás követelménye nem tételes elvárás, hanem szükségszerűen mérlegelt tartalom. Ezzel kapcsolatban hangsúlyozta az Alkotmánybíróság, hogy ezért tekintő az alapelv abszolút érvényűnek. Hiszen nem arányosítható tovább az, ami már önmagában egy arányosítás eredménye. Ez az elvárás azonban illuzórikussá válik, ha e mérlegelés során nem

az alapelv teljességét vizsgáljuk, a független és pártatlan bíróság gyakorlati szabályaitól a kézbesítésre vonatkozó rendelkezésig. Ez teszi ugyanis lehetővé számunkra a megalapozott mérlegelés elvégzését. Ehhez szükséges annak folyamatos vizsgálata, hogy mit is jelent a tisztességes eljárás, milyen szabályok alkotják ténylegesen ezt az alapelvet. Igazolható volt a vizsgálat során, hogy a tisztességes eljárás a részjogosítványain keresztül válik a büntetőeljárás meghatározó részévé. A tétel azonban megfordítva is igaz. Az egyes részletszabályok szinte mindegyikében hat valamilyen formában a tisztességes eljárás valamely részjogosítványa, így ezek summázata adja ki az alapelv egységesen mérlegelt tartalmát. Ennek meghatározása alapján tudjuk eldönteni, hogy az eljárás az egészét érintve tisztességes volt-e.

5.)

A kutatás alapján is azt láthatjuk, hogy az európai bűnügyi együttműködést érintően az EUB egyre határozottabban folytat egyfajta alapjogi ítélkezést. A dolgozatban vizsgált szakirodalom is utalt arra, hogy így az EUB a bűnügyi együttműködés rendszerében egyfajta minőségbiztosítási szerepet lát el a valamennyi tagállamra irányadó alapvető szabályok szempontjából. Egyetértve ezzel a megállapítással, azt is kiemelttem, hogy ez a gyakorlat az uniós jog jövője szempontjából is meghatározó, még ha a folyamat egyes elemei éppen a tagállamok együttműködésében jelentkező töréspontokra mutatnak rá. A tisztességes eljárás követelményének elemzése ugyanis alátámasztotta, hogy a tagállamok közötti kölcsönös bizalom és az ezen alapuló kölcsönös elismerés elve valóban csak akkor érvényesülhet, ha nem merül fel a rendszer részeseiben kétely az egyenlő jogvédelem elvével kapcsolatban. Akkor lehet elfogadni a mások tagállam döntését, ha feltételezzük, hogy a terheltet abban a tagállamban is megillette az alapjogi védelem elfogadható szintje. E kétely hiányában a tagállamok jogalkalmazói egymás felsőbíróságainak szerepébe helyezik magukat. Valójában pedig ez az, amit ténylegesen veszélyt jelent a bűnügyi együttműködésre. Ezzel szemben az EUB által meghatározott normák erga omnes jellege ezt a töréspontot éppen, hogy kivéd. Lefekteti azok az uniós szintű elvárásokat, melyet minden tagállamnak követnie kell. És ebben a tisztességes eljárás követelményével kapcsolatos gyakorlat meghatározó jellegű, hiszen ez egyfajta gyűjtőfogalom a büntető igazságszolgáltatást meghatározó garanciális szabályokra vonatkozóan.

Az EUB fenti alapjogi gondolkodása természetesen számos további kérdést megnyit, mely egyelőre az adott kereteken belül nem tisztázott. Ez persze nem meglepő, ha arra gondolunk, hogy a bűnügyi együttműködés formális alapon még mindig magán hordozza az integráció egy korábbi

fokának nyomait. A kerethatározati jelleg, mely éppen az egyik legfontosabb intézményre, az európai elfogatóparancsra vonatkozó szabályokat is meghatározza, szükségszerűen szembe kerül a fair eljárás követelményének modernebb megközelítésében kimunkált és egyre tágabb körben alkalmazott szabályaival. Ezzel együtt is azonban állítható, hogy a fair eljárás követelménye nem hogy megakasztja, hanem egy közös platformot biztosít az európai bűnügyi együttműködésnek, ezzel pedig az európai jog érvényesülésének. Az elemzés másodlagos hozadék volt, hogy rámutatott arra is, hogy egyes magyar szabályok nem megfelelően ültették át az uniós normákat. Ennek azért van jelentősége jelen dolgozatban, mert e diszharmonikus megoldás több esetben a tisztességes eljárás elvét is sérti. A proporcionalitásra, az ENYH alkalmazására, a büntetés végrehajtásának átvételére vonatkozó uniós szintű fair követelmények pedig előbb-utóbb a nemzeti jogalkalmazókat és jogalkotókat is arra fogják kényszeríteni, hogy az uniós jog elsőbbségét maradéktalanul érvényesítsék.

6.)

A specialitás elve, mint a bűnügyi együttműködéshez kapcsolódó egyik legfontosabb eljárási garancia a tisztességes eljárás részjogosítványa. Álláspontom szerint a specialitás elvének alkalmazása a gyakorlatban a mai napig sok kérdést vet fel a jogalkalmazók részéről. Bár a nemzetközi bűnügyi együttműködés keretében alkalmazása továbbra is alapvető fontosságú, az európai bűnügyi együttműködést érintően – éppen a tisztességes eljárás garanciális érvényesülésének megerősödése okán - véleményem szerint érdemes lehet megfontolni annak teljes elhagyását. Az ezzel kapcsolatos vitában gyakran érvként merül fel, hogy harmonizált uniós büntető anyagi jog hiányában a specialitás elve nem mellőzhető. A specialitás elvének lényeg ugyanakkor nem anyagi-, hanem eljárási jogi vetületű. Ha ugyanis a tisztességes eljárás közös uniós szabályai alapján biztosított kölcsönös bizalom és kölcsönös elismerés elveit elfogadjuk és alkalmazzuk, akkor annak logikus következménye, hogy a specialitással valójában a klasszikus nemzetközi jogi felfogás szuverenista központú megközelítése, mely az uniós jog keretei között egyre kevésbé fogadható el. Különösen igaz ez, ha a tisztességes eljárás követelményét az uniós jog keretrendszerében még tágabban, a jogállami mechanizmus értelmében vizsgáljuk.

A dolgozat elemzése alapján összefoglalóan megállapítható, hogy a fair eljárás követelménye a büntetőeljárás egészét meghatározó alapelv, mely gyűjtőfogalomként számos részjogosítványt foglal magába. A követelmény normatív alapú definíciója pont azért nem lehetséges, illetve indokolt,

mivel kezdetektől fogva olyan adaptív, evolutív doktrínának tartották és tarják a mai napig, mely egyes részjogosítványok átértelmezésével vagy újaknak a fogalomba emelésével képes reagálni a változó kulturális-jogi kihívások okozta helyzetekre. Ebből következik azonban, hogy a tisztességes eljárás valóban a részjogosítványain keresztül fogható meg, melyek együttesen képezik azt a mérlegelési alapot, mely a tovább már nem redukálható abszolút érvényű követelmény a büntető-eljárás alapvető garanciájává emeli. A dolgozat pillanatképet ad arról is, hogy mi tartozik a tisztességes eljárás fogalmához nemzeti és azt meghaladó jogszabályi környezetben. Természetesen a részjogosítványok kiválasztása a szerző szubjektív megközelítését is tükrözi, melyet az objektív adatok azonban igazolnak. Az adaptív jellegből fakadóan azonban pont azt a tanulságot vonhatjuk le, hogy az összetevők katalógusa nem fix, az bármikor bővíthet, illetve bővíthető.

Zárásként visszatérek Frank H. Easterbrook dolgozatban is idézet gondolatához, mely a processzualis igazság és a tisztességes eljárás kapcsolatát szemléletesen tükrözi. Valójában minden esetben azt a kérdést kell feltennünk: Tisztességes eljárásban részesült-e a terhelt? Ha erre a válasza az eljárás egészét megmérve, a részjogosítványok tartalmát ismerve és felismerve azt a választ adjuk, hogy igen, akkor a fair eljárás követelménye a büntető igazságszolgáltatásban betöltött a társadalmi elvárás okán rá kirótt legfontosabb garanciális szerepét. Ha pedig ugyanezen mérlegelés alapján ki tudjuk mondani, hogy nem, akkor talán még inkább.

IV Az értekezés témakörében készült publikációk jegyzéke

- Angyal-Szűrös László; Bertaldó András; Kis László; Szabó Judit: Az európai bűnügyi együttműködés rendszere In: Szabó, Judit; Kis, László (szerk.) Az európai büntetőjog gyakorlata: bűnügyi együttműködés a bírósági eljárásban, Budapest, Magyarország: Wolters Kluwer Hungary pp. 23-86. (2023)
- Angyal-Szűrös László; Elek Balázs; Horváth-Tóth Imola; Katona Rita; Pfeifer Péter: Mit köszönhet a bűnügyi együttműködés az Európai Unió Bíróságának? Európai Jog: Az Európai Jogakadémia Folyóirata 23:5 pp. 26-37. (2023)
- Angyal-Szűrös László; Berczeli Sándor; Kis László; Koller, Edit: A tisztességes eljárás egyes részjogosítványai az Emberi Jogok Európai Bírósága és az Európai Unió Bírósága ítélkezési gyakorlatában: A fegyverek egyenlőségének elve és a kontradiktórius eljárás követelménye, Law Working Papers, Országos Bírósági Hivatal, pp. 19-26., (2025)

- Angyal-Szűrös László: Az információs rendszerek büntetőjogi védelme In: Elek, Balázs; Szabó, Judit Európai és nemzetközi kötelezettségek a büntetőjogszabályok értelmezése során, Budapest, Magyarország: ORAC Kiadó Kft. pp. 1-13. (2025)
- Angyal-Szűrös László: A pártatlan bírósághoz való jog büntetőügyekben az európai alapjogvédelmi keretrendszerben. Európai Jog: Az Európai Jogakadémia Folyóirata 25:5 pp. 37-45. (2025)
- Angyal-Szűrös László, Balogh Márta; Kónya Tamás; Miskolczy Barnabás; Rozsnyai Balázs; Szabó Judit: A gyermekek online szexuális kizsákmányolása -a szabályozás múltja, jelen és jövője, Budapest, Magyarország : ORAC Kiadó Kft. (2026)